

Tallinna POLÜTEHNİK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktorioni, EdKMLi komitee ja ametlihtingukomitee häälekandja

Nr. 25 (96) Laupäeval, 6. septembril 1952. a. IV aastakäik

Uute töösaavutustega võtame vastu partei XIX kongressi

Hiljuti avaldati ajakirjanduses ÜK(b)P Keskkomitee otsus 5. oktoobril 1952. a. ÜK(b)P järjekordse XIX kongressi kokkukutsu-
mise kohta.

XIX kongressi päevakord on järgmine:

1. ÜK(b)P Keskkomitee aruandekõne — aruandja Keskkomitee sekretär sm. G. M. Malenkov.
2. ÜK(b)P Keskrevisjonikomisjoni aruandekõne — aruandja revisjonikomisjoni esimees sm. P. G. Moskatov.
3. Partei XIX kongressi direktiivid NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta aastateks 1951—1955 — aruandja Riikliku Plaanikomitee esimees sm. M. Z. Saburov.
4. Muudatused ÜK(b)P põhikirjas — aruandja Keskkomitee sekretär sm. N. S. Hruštšov.
5. Partei keskorganite valimised.

Samuti avaldati partei XIX kongressi direktiivide projekt NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta, aastateks 1951—1955, partei muudetud põhikirja teksti projekt ning ÜK(b)P XIX kongressil sm. N. S. Hruštšovi poolt esitatava aruandekõne teesid muudatuste kohta ÜK(b)P põhikirjas.

ÜK(b)P Keskkomitee Sekretariaadilt ilmus ajakirjanduses järgmine teade oblastikomiteedele, kraikomiteedele ja liiduvabariikide kommunistlike parteide keskkomiteedele:

„ÜK(b)P Keskkomitee kohustab teid arendama uue viisaastaku projekti ja partei põhikirja projekti laialdast arutamist, alustades seda võimalust mööda algorganisatsioonidest. Arutamiseks tuleb kaasa tõmmata kõiki partei liikmeid ja kandidaate, kindlustades täieliku kriitikavabaduse. Partei ajakirjandus peab andma oma veerud nii positiivsete kui ka kriitiliste artiklite avaldamiseks.“

Partei XIX kongressi direktiivide projektis viienda viisaastaku plaani kohta väljendub kujukalt stalinlik hoolitsus nõukogude inimeste eest, töötajate heaolu ja kultuuritaseme pideva tõstmise eest. Hoolitsusest nõukogude rahva haridusliku taseme järjekindla tõstmise eest kõneleb projekt järgmist: „Viia lõpule viisaastaku lõpuks üleminek seitsmeklassiliselt hariduselt üldisele keskharidusele (10 aastat) vabariikide pealinnades, vabariikliku alluvusega linnades, oblastite ja kraide keskustes ning suuremates tööstuskeskustes. Valmistada ette tingimused järgmisel viisaastakul üldisele keskharidusele (10 aastat) täielikuks üleminekuks teistes linnades ja maal.“

Viienda viisaastaku plaani projekt näeb ette konkreetsed ülesanded selle tähtsa ülesande lahendamiseks. ÜK(b)P Keskkomitee projektis nähakse ette, et tuleb eriti täielikes keskkoolides suuremat tähelepanu pöörata õpilastele polütehnilise hariduse andmisele, mis loob eeldused kõrgemates koolides kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistide kaadri ettevalmistamisele.

Sellest me näeme, kui tohutu suurt tähelepanu partei ja valitus osutavad polütehnilise hariduse omandamisele. Need eesmärgid esitavad suuri nõudmisi ka TPI õppejõududele, kogu meie kollektiivile. Käesoleval õppeaastal tuleb teha kõik selleks, et saavutada õppe- ja teaduslikus töös paremaid näitajaid.

Üheks tagatiseks selle austava ülesande täitmisel on meie õppejõudude pidev erialane ja poliitiline enesetäiendamine. Palju kõrgemal tasemel kui seni tuleb meil juurutada bolševistlikku kriitikat ja eneskriitikat, pidades meeseltsimees Stalini sõnu, et ükski teadus ei saa areneda ilma arvamuste võitlusest, ilma kriitikavabaduseta.

Iga päev loeme ajakirjandusest, kuidas Nõukogude Liidu rahvad võtavad vastu ÜK(b)P XIX kongressi uute edusammudega loovas töös, üldrahvaliku sotsialistliku võistluse võimsa tõusuga.

TPI suurearvulise üliõpilaskollektiivi ees seisab ülesanne — õppida eeskujulikult, ainult väga headele ja headele hinnetele, võtta aktiivselt osa kõigist ühiskondlikest üritustest.

Rakendades ühiselt nii ühiskondlikud organisatsioonid, administratsiooni, õppejõud ja üliõpilaskollektiivi nende vastutusriskaste ülesannete täitmisele, saavutame käesoleval õppeaastal uusi hinnatavaid tulemusi õppe- ja teaduslikus töös.

Ühisel jõul likvideerime võlgnevused

Kevadsemestrist jäi mehaanika- teaduskonna üliõpilastel hulk eksami- ja arvestusvõlgnevusi: päevases sektoris 84-l üliõpilasel on sooritamata 192 eksamit ja 115 arvestust, õhtusektori 44-l üliõpilasel on anda veel 86 eksamit ja 46 arvestust. Rõhuvast enamuses on need võlgnevused vastutustundetu õppetöös suhtumise tulemuseks moodunud semestri jooksul. Ainult 27-l päevase sektori üliõpilasel põhjustas võlgnevuse tekkimise haigus.

Eriti suur võlgnevus on üliõpilastel Martsul (MM-11), Alasil (MS-12), Luubergil (ME-13), Oiemetsal (MM-31), Jedvokimoval,

Mosalkovil, Plessovskihil, Tsarjoval (MM-35).

15-ndaks septembriks, võlgnevuste likvideerimise tähtjaks selgub võlgnike suvine töö sooritamata eksamiteks ja arvestusteks ettevalmistamisel.

Võlgnevuste kiireks likvideerimiseks on vajalik kogu teaduskonna kollektiivi ühine jõupingutus. Eriti suured ülesanded lasuvad rühmakolmikutele, kes koostöös õppejõududega peavad organiseerima vajalikku abi võlgnikele õppeainete kordamisel ja rangelt kontrollima võlgnevuste likvideerimist.

E. SOONVALD, mehaanikateaduskonna dekaan

Parandada teadusliku uurimise instituutide tööd ja kõrgemate õppeasutuste teaduslikku tööd, täielikumalt kasutada teaduslikke jõude rahvamajanduse arendamise ja eesrindlike kogemuste üldistamise tähtsamate küsimuste lahendamiseks, kindlustades teaduslike avastuste laialdase praktilise rakendamise.

ÜK(b)P Keskkomitee projektist „Partei XIX kongressi direktiivid NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta aastateks 1951—1955“

Широкие перспективы для новых научных исследований

Опубликованный проект директив XIX съезда партии по пятому сталинскому пятилетнему плану развития СССР вдохновляет весь советский народ на новые трудовые подвиги, открывает перспективы для невиданных достижений во всех областях культуры, производства и мирного строительства.

В этом историческом документе особо предусматриваются нужды нашей республики, что происходит нас чувством глубокой благодарности за то внимание и ту заботу, которые проявляет партия для того, чтобы превратить Эстонию в цветущий, благоустроенный край.

Нас, научных работников Tallinnского политехнического института, по роду своей работы неразрывно связанных с задачами будущего, ставящих перед собой решение проблем технического прогресса — опубликованный документ вдохновляет на постановку новых научных проблем, ориентирует нас в нашей научно-исследовательской работе, не дает нам отклониться от наиболее важных направлений, как в научной работе, так и в деле подготовки молодых специалистов.

Несомненно, что ученые-электрики ТПИ не останутся в стороне от поставленной в проекте директив задачи увеличения в

СССР выработки электроэнергии в 2—2,5 раза.

У наших ученых-химиков, в связи с увеличением производства искусственного газа из эстонских горючих сланцев и производства из сланцев ряда химических продуктов, а также в связи с организацией в ЭССР производства суперфосфата, возникают новые научные задачи.

Особый интерес представляет, намеченное в проекте директив, дальнейшее развитие в нашей республике судостроения и машиностроения.

Ученые — машиностроители ТПИ приложат все свои силы для того, чтобы помочь в решении этой задачи. В числе ряда других проблем, выдвигаемых огромным развитием механизации, во всех областях народного хозяйства СССР, возникает весьма актуальная проблема обеспечения надежной эксплуатационной прочности машин и их деталей в течение всего заранее запланированного срока их службы.

Проблеме долговечности машин посвящены некоторые наши научные работы, которые теперь, в свете проекта директив XIX съезда партии, приобретают особое значение.

Большие задачи ставятся теперь перед нашими учеными-

строителями, в особенности по производству строительных конструкций и строительных материалов из местного сырья.

План научно-исследовательских работ нашего института на 1953 г. хотя и уже составлен, но еще не поздно внести в него ряд существенных изменений и дополнений с учетом задач, поставленных в проекте директив XIX съезда партии, и несомненно, что ученые нашего института пересмотрят свои прежние планы научных работ для того, чтобы возможно полнее связать их с наиболее актуальными проблемами развития СССР.

Необозримо те возможности для творческого научного труда, которые открываются перед нами, учеными ТПИ, при ознакомлении с проектом директив XIX съезда партии по пятой сталинской пятилетке, и мы счастливы сознавая, что и наш труд нужен для дальнейшего развития и расцвета любимой Родины, для великого дела Ленина—Сталина, для построения в нашей стране коммунизма.

Профессор, доктор технических наук,

В. ТРЕЙЕР, зам. директора ТПИ по научной работе

KERKIVAD UUED EHITISED

Nõukogude Liidus loovad ehitajate väed üha uusi tehaseid, linnu, elektrijaamu. Suured ja austavad ülesanded on antud nõukogude ehitajale partei XIX kongressi direktiivide projektis NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta aastateks 1951—1955. Valminud esimese kommunistliku suurehituse V. I. Lenini nimelise Volga-Doni laevatava kanali järel astub meie maa tootmisvõimsuste rivvi Kuibõševi hüdroelektrijaam, jätkatakse teiste hüdrojaamade ja kanalite ehitust. Alustatakse uute suurte hüdrojaamade rajamist.

Tunduvalt suureneb ehitustegevus viiendal viisaastakul ka Eesti NSV-s. Narva jõe ehitatakse vabariigi võimsaim hüdroelektrijaam, valmib Kohtla-Järve—Tallinna gaasijuhe, rajatakse superfosfaaditööstus.

Kahakordistub ehitusmaterjalide tootmine, suureneb uute kõrgevaliteediliste valmistusmaterjalide, tehastes valmistatavate kipsist, betoonist ja raudbetoonist detailide väljalase. Viiakse lõpule raskemate ja peamiste ehitustööde mehhaniseerimine ja asutakse ehitustöökompleksele mehhaniseerimisele.

Bolševike partei pideva hoolitsuse tagajärjel paranevad töötajate korteriolud, elamuühitusvõrreldes moodunud viisaastakuga laieneb enam kui 2-kordseks.

Nende ülesannete täitmine nõuab suurt kõrgesti kvalifitseeritud ehitusala spetsialistide kaadrit. Seetõttu meie, ehitusteaduskonna üliõpilaste kohuseks on veel sügavamini ja kindlamini omandada teadmisi, et tulevikus täisväärtuslike ehitajate hiigelarmee liikmetena osa võtta meie partei poolt seatavate ülesannete täitmisest.

E. PAALMANN (E-31)

Majandusteadlaste ülesanded

Partei XIX kongressi direktiivide projekt viienda viie aasta plaani kohta näeb ette meie sotsialistliku rahvamajanduse uut määratud tõusu: tööstusliku tootmise taseme tõus 70 prots., põllumajanduse tunduv edasiarenemine, jaekaubakäibe tõus 70 prots., rahvatulu kasv vähemalt 60 prots.

Nende ülesannete täitmine nõuab tootmise õiget organiseerimist ja juhtimist, esitades seega suuri kohustusi majandusteadlastele.

Seepärast öeldakse partei direktiivide projektis: „Majandusmehed peavad otsima, leidma ja kasutama olemasolevaid tootmis-

võimsusi, süstemaatiliselt parandama tootmise meetodeid, alandama tootmise omahinda, teostama majanduslikku kalkulasiooni.“

See aga tähendab, et mida paremat kaadrit rahvamajandusele majandusteaduskond annab, mida sügavamini õpivad üliõpilased tundma sotsialistliku tööstuse ja kaubanduse ökonoomikat, seda suurema panuse anname partei poolt püstitavate ülesannete täitmisele.

Seepärast alustame meie, majandusteaduskonna üliõpilased, käesoleval aastal õpinguid veelgi suurema rinnuga.

R. OTSASON (T-III)

DISTSIIPLIN — EDUKA TÖÖ ALUS

Üleliidulise Kommunistliku (bolševike) Partei muudetud põhikirja projektis rõhutatakse partei ja riikliku distsipliini tähtsust ning kriipsutatakse alla, et partei ja riiklik distsipliin on ühevõrdsest kohustuslik kõigile partei liikmetele, et partei ei saa olla kaht distsipliini — üks juhtivate ja teine lihtliikmete jaoks. Partei on üks distsipliin kõigi liikmete jaoks sõltumatult nende teenetest ja ametikohtadest.

Kommunistlik noorsooühing on partei abiliseks ja reserviks. Meie, kommunistlikud noored, peame olema kommunistlikehitajate esiridades ja tahame saada kord kommunisti austava nime kandjaks. Selleks on meil vaja õppida eeskujulikult, täita täpselt komsomoliüleandide ühiskondlikus töös ja täiendada ning arendada ennast igakülgsest. Seda aga ei saa saavutada pidamata ranget õppe- ja komsomolidistsipliini.

Sellele vaatamata paljud kommunistlikud noored suhtuvad vastutustundetu õppetöösse, mille tulemusena tekib neil akadeemilisi võlgnevusi (Aun — ME-53, Tsarjova, Jevdokimova — MM-35,

Amossova — E-25, Bogatova — E-25, Saukas — T-III). Kommunistlik noor Gammerman mängis, näiteks, marksismi-leninismi aluste loengul malet. Ka komsomolidistsipliini rikuval paljud kommunistlikud noored oma kosmoliüleandete lohaka ja vastutustundetu täitmisega (Drobožan — L-35, Vaus — ME-33, Kivisepp — L-51, Dadajev — T-IV), komsomoli koosolekutelt põhjuseta puudumisega jne.

Veel halvem on see, et mitmed komsomoliaktivistid arvavad, et nende jaoks kehtib teine distsipliin, mitte see, mis on kehtiv üldse üliõpilaste ja kommunistlike noorte jaoks.

Tihti puuduvad aktivistid loengul mitmesuguste komsomoliüleandete täitmisest tõttu. Komsomoliteaduste liige kommunist sm. Meindorf puudus näiteks palju loengul. Tulemusena omab ta praegu 2 võlgnevust.

Selline õppe- ja komsomolidistsipliini mõistmine on täiesti väär ja kahjulik ning tuleb likvideerida kõige lähemal ajal.

L. KULBAS, ÜLKNU TPI komitee sekretär

Likvideerida võlgnevused tähtajaks

Meie instituudis iga lõppev õppeaasta pärast järgmisele õppeaastale suure akadeemilise võlgnevuse koorma üliõpilaste poolt sooritamata jäänud eksamite ja arvestuste näol. Võlgnevuse tekkimise üheks põhjuseks on üliõpilaste haigestumine kevadise eksamisesseiooni perioodil, mille tagajärjel tuleb paratamatult pikendada nende kursuse-eksamite sooritamise tähtaega. Teiseks ja peamiseks võlgnevuse tekkimise põhjuseks on aga mõningate üliõpilaste ebarahuldav töö semestri jooksul, mille tulemusena jääb sooritamata hulk arvestusi praktiliste tööde alal ja esineb hulgaliselt läbikukkumisi eksamitel. Eriti suure osa akadeemiliste võlgnevuste koormasse annavad need üliõpilased, kes sooritamata jäänud arvestuste tõttu kehtivate määruste alusel üldse ei pääse eksamisesseioonile.

Käesoleva õppeaasta alguseks oli instituudi päevase osakonna üliõpilaste poolt sooritamata kokku 728 plaanikohast 1951/52. õppeaasta eksamit ja 374 arvestust, neist ainult 189 eksamit ja 156 arvestust üliõpilaste haigestumise tõttu kevadise eksamisesseiooni perioodil. Võlgnevust omab 13,9 protsenti päevase osakonna üliõpilaste üldarvust, kellest 65 arvestust ja eksamite sooritamiseks oli saanud pikendust haiguse tõttu. Öhtuse osakonna üliõpilastest omab praegu võlgnevust 41,4 prots. üliõpilaste üldarvust.

Need meie töö negatiivsete külgedega näitajad on küllaltki suured, et pälvida kogu instituudi kollektiivi — üliõpilaste, õppejõudude, instituudi juhtkonna ja ühiskondlike organisatsioonide kõige tõsisemat tähelepanu. Need näitajad kohustavad meid otsima tõhusaid abinõusid akadeemilise võlgnevuse peatamiseks likvideerimiseks ja oma töö kvaliteedi tõstmiseks vastalanud uuel õppeaastal.

Nõukogude kõrgemates koolides kehtivate määruste kohaselt võimaldatakse üliõpilastel, nende ülevõimiseks järgmisele kõrgemale kursusele, likvideerida eelmise õppeaasta võlgnevus uue õppeaasta kahe esimese õppenädala jooksul. Et antud tähtajaks vabandada võlgnevusest, peab üliõpilane paratamatult suvise õppetöö vaheaja kasutama intensiivselt iseseisvaks tööks, õppematerjali põhjalikuks omandamiseks, ja

alustades uut õppeaastat, seadma endale lähimaks ülesandeks likvideerida võlgnevus võimalikult peaa. Endastmõistetavalt peavad kõik instituudi õppejõud ja kateedrite juhatajad, kelle õppeaines esineb võlgnevusi, osutama üliõpilastele seejuures maksimaalselt abi mitte ainult üksikute konsultatsioonitundide formaalse läbiviimisega, vaid ka seltsimehelike näpunäidete ja juhiste andmisega eksami sooritamiseks.

Kõik see ei ole uudiseks meie õppejõududele ega ka üliõpilastele, kes väga hästi mõistavad võlgnevuse kohese likvideerimise tähtsust, kuid sellele vaatamata ei ole veel paljud üliõpilased võlgnikud, õppejõud ja kateedrid rakendunud tõsiselt tööle massilise akadeemilise võlgnevuse tähtaegse likvideerimise kindlustamiseks. Paljudel õppejõududel ja kateedritel puudub seni side kõigi võlgnikega, kindel plaan konsultatsioonide läbiviimiseks ja laboratoorse tööde korraldamiseks võlgnikele. Mitmed mõõduvad õppeaastal nooremate kursuste õpperühmade juurde kinnistatud õppejõud (hooldajad) on kaotanud igasuguse sideme oma rühma üliõpilastega või teinud väga vähe võlgnike abistamiseks. Kärmise tagasihoidlikkusega suhtuvad akadeemilise võlgnevuse likvideerimise küsimusse üliõpilaste poolt instituudi ühiskondlikud organisatsioonid — teaduskondade komsomoli- ja ametiühingubürood ning parteigrupid. Vähest initsiatiivi selles tähtsas tööloigus ilmutavad ka mõned kateedrijuhatajad ja dekaanid, eriti öhtuse osakonna võlgnike suhtes.

Akadeemilise võlgnevuse likvideerimise lõpptähtpäevani — 15. septembrini on jäänud vähe aega, võlgnevuse likvideerimine aga edeneb tigusammul. Seepärast on praegu viimane aeg, et kogu meie kollektiiv: üliõpilased-võlgnikud, kateedrid terves koosseisus ja ühiskondlikud organisatsioonid mobiliseeriks kogu oma tähelepanu ja energia vanade õppetöövõlgade raske koorma hoogsaks liikumapanemiseks niisuguse suunas, et ta ettenähtud tähtajaks täielikult kaoks silmapiirilt ja vabastaks kogu meie üliõpilaskollektiivi tee alanud õppeaasta edukaks lõpuleviimiseks.

E. BAUMING,
TPI õppeosakonna juhataja

Студенческая спартакиада в Киеве

49 студентов, лучших легкоатлетов, пловцов, баскетболистов, велосипедистов и художественных гимнасток института приняли участие в проводившейся с 6 по 13 июля в г. Киеве VI Всесоюзной летней спартакиаде Министерства высшего образования СССР.

Отличных результатов добились наши баскетболисты (тренер мастер спорта Я. Дудкин), завоевав призовое II место среди команд вузов Советского Союза. Состав команды: Мяги, Мяртсон, Вахер, Варс, Пыллувер, Лааст, Михельсон (капитан), Аабне, Вольт. На IV месте среди вузов Союза вышла команда пловцов нашего института.

Студент-выпускник А. Норак занял I место по плаванию на дистанции 100 м на спине. На III месте в комбинированной эстафете 3×100 м вышла наша команда в составе Шипай, Ландберг, Норак. Зачетное II место по прыжкам в воду с трамплина занял студент Лейбур.

Упорная борьба между вузами разгорелась на соревнованиях по легкой атлетике. Студентка Сандбанк в барьерном забеге на 80 м вышла на III место с результатом 12,2 сек. Призовое III место занял также студент

Ainus 234 km pikkuse distantsi lõpetanud TPI jalgrattur Uno Vergi.

A. Sivadi foto

Лийв в забеге на 200 м с результатом 22,6 сек. Неплохих результатов добились студенты Тиммуск, Лиллепеа, Тилл, Л. Лепик и др. По результатам

Очень слабо выступали на спартакиаде наши велосипедисты, которые впервые выступали в подобных соревнованиях. Только один студент Верги из

TPI naisvõimlejad Kiievi Riikliku Ülikooli ees.

A. Sivadi foto

командного первенства по легкой атлетике наш институт занимает VI место, что на два места ниже показателей прошлогодней летней спартакиады.

Хорошо выступала на соревнованиях по художественной гимнастике студентка-выпускница Виргиния Тамар. По сумме набранных баллов 35,45 она вышла на III место по II разряду. Неплохо выступали также студентки Аня и Метсанурм.

5-ти членов команды прошел дистанцию 234 км многодневной велогонки Киев—Житомир—Киев, и команда заняла... последнее место. Кафедре физического воспитания и спорту следует обратить внимание на проведение тренировок вело-секции. К руководству тренировок необходимо привлечь хорошо квалифицированного тренера. Урок многодневной велогонки не должен повториться.

Спартакиада профсоюзов ЭССР

26—27 июля в городе Пярну проходила традиционная VI летняя спартакиада профсоюзов Эстонской ССР. Сборная команда легкоатлетов института заняла на спартакиаде VI место. Причиной такого сравнительно низкого результата можно считать то, что команда выступала в несколько ослабленном и неполном составе, что тренер команды Р. Тоомсалу не мог присутствовать на месте соревнований.

Из хорошо выступавших на спартакиаде следует отметить в первую очередь студентку Сандбанк, занявшую I место в беге на 200 м (26,6 сек.) и II место в беге на 100 м (12,9) и барьерном беге 80 м (12,0). I место в женской эстафете 400—300—200—100 м заняли наши студентки Лакс, Яскоо, Сандбанк, Вийлмаа с результатом 1.30,3. Студент Валликиви занял I место в беге на 800 м (1.58,6) и III место — на 400 м (51,6 сек.). В одном из предварительных забегов студент Лийв пробежал 100 м с отличным результатом 10,9 сек.

В мужской эстафете 800—400—200—100 м наши студенты Лиллепеа, Валликиви, Кюлли и Лийв вышли на второе место с результатом 3.27,6, уступив на 2 сек первое место команде Таллинского совета «Калева», в составе которой были мастера спорта Веэтууземе и Гильде. Первое место в прыжках с шестом занял наш студент Я. Тиммуск (3,60 м).

Много очков команде принесли хорошо выступившие студенты Тилл и Соолайд.

Единственным отрицательным явлением было выступление студ. Линнарта, который два раза не закончил дистанцию по личным неспортивным мотивам, что заслуживает обсуждения на собрании секции.

Л. РОЗЕНБЛАТ (ММ-75)

СЕГОДНЯ В НОМЕРЕ

I страница

Передовая — Встретим XIX съезд партии новыми достижениями в труде и учебе.

Э. Соонвальд — Общими силами ликвидируем задолженность.

В. Трейер — Широкие перспективы для новых научных исследований.

Э. Паальманн — Растут новые сооружения.

Р. Отсасон — Задачи экономистов.

Л. Кульбас — Дисциплина — основа успешной работы.

II страница

Э. Бауминг — Ликвидировать задолженность к сроку.

В. Ээсмаа — Экскурсия в Москву.

Л. Розенблат — Спартакиада профсоюзов Эстонской ССР.

Л. Розенблат — Студенческая спартакиада в Киеве.

Тометая А. LEBBIN

Ekskursioon Moskvasse

Paljude teiste huvitavate ürituste hulgas organiseerisid TPI ELKNÜ ja a/i komiteed käesoleval suvel ekskursion Moskvasse, millest võttis osa 25 eesrindlast-aktivisti, nagu Stalini stipendiaat Linda Kulbas, Jakobleva, Feinberg, Embek, Sumeiko, Männik, Pata, H. Möller, Geburk jt.

10. juuli varahommikul tervitas meid sõbralikult Nõukogude Liidu suur pealinna Moskva. Uhkustunde ja siira vaimustusega kõnnime Moskva avarail prospektidel, imetleme võimsaid sildu Moskva jõel, kauneid parke

ja puisteid. Hardunult peatume Punasel väljakul. Siin on Kremli, kus elab ja töötab kogu progressiivse inimkonna juht seltsimees Stalin. Kremli müüri ääres on Nõukogude riigi rajaja V. I. Lenini mausoleum.

Kogu Moskva ehitab. Kõikjal, kuhu silm iganes vaatab, kerkivad mitmekümnekordsed majad-hiiglased. Üheks selliseks kõrgehituseks on 32-kordne administratiivhoone Sadovajal. Selle hiiglaslik korpus hõlmab ligi 2,5 ha suuruse maa-ala.

Alalisel üleliidulisel ehitusnäitusel nägime tulevase Moskva

kaarti-maketti. Palju sellest, mida näeme kaardil, on juba teostatud.

Moskvalaste uhkuseks on kahtlemata metroo, mis meile kõikidele jättis suurepärase mulje. Ekskursioonijuhil saatel läbisime kümneid jaamu, millest üks oli teisest kaunim. Eriti kaunid on aga uued jaamad Komsomolskaja, Kurskaja, Elektrozavodskaja jt. Igauks neist on arhitektuuriline ja kunstiline meisterteos.

Esimese päeva Moskvast pühendasime V. I. Lenini muuseumile. Lenini muuseumis tutvusime suure revolutsionäri elu ja võitlusega, samuti tema lähemate kaasvõitlejate revolutsioonilise tegevusega. Ekraanil nägime unustamatuid episoode suure Lenini elust. Samal päeval külastasime ka Lenini mausoleumi.

Suurt huvi pakkus seltsimees Stalini kingituste näitus. Kümnekes avarates saalides nägime juhile saadetud kauneid kingitusi kõikidelt maailma rahvastelt. Huviküllane oli üliõpilastele ekskursion poliitehnilisse muuseumi, kus tutvusime nõukogude teaduse ja tehnika viimaste saavutustega — moodsate tööpinkidega ja kommunismi suurehitustel kasutatavate võimsate agregaatidega. Huviga jälgisime televisioonisaadet.

Ka revolutsioonimuuseum, Leo Tolstoi muuseum, leninliku komsomoli kuulsusrikkale ajaloole pühendatud näitus, suurepärase ajaloomuuseum — kõik see süvendas ja täiendas muljet Moskva vaatamisväärsust.

Elamusrikkaks kujunes sõit laevaga Moskva jõel Lenini mägedele. Juba kaugel paistab uus Moskva Riikliku Ülikooli võimas hoonetegrupp. Koos mitmesuguste kõrvalehitustega hõlmab see 167 ha suuruse maa-ala. Uues ülikoolis on 150 moodsatma tehnikaga varustatud auditooriumi,

16 lugemissaali, saal, mis mahutab üle 1500 üliõpilase, suurepäraseid klubi- ja eluruumid üliõpilastele ja õppejõududele. Lenini mägedelt avaneb suurepärase vaade peaaegu kogu Moskvale.

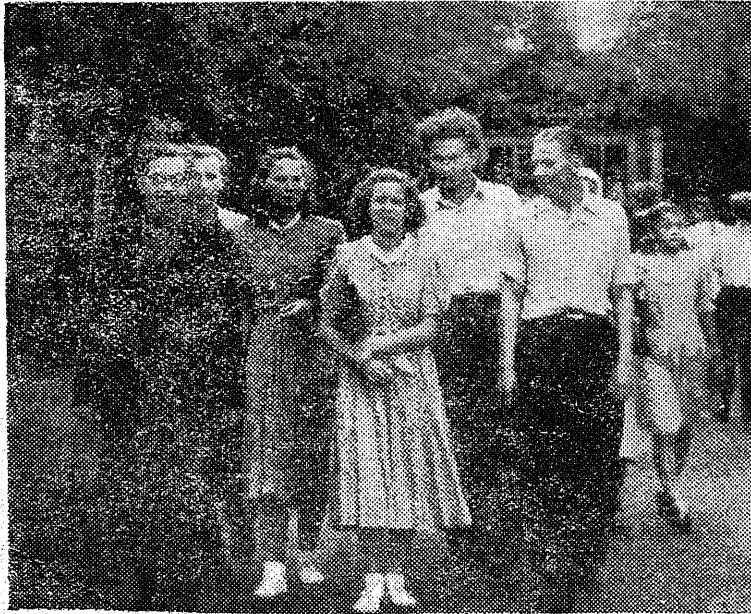
Ohtupoolikul külastasime Moskva zooparki, M. Gorki nimelist kultuuri- ja puhkuseparki, kus pealinalised puhkavad päevast töövõimust. Külastasime ka stereokino ja planetaariumi.

Ning lõpuks Tretjakovi kunstigalerii — vene ja nõukogude kunsti varasalo. Seisatame vene surematute kunstnike Surikovi, Repini, Vasnetsovi, Levitani jt. maalide ees. Lenini ja Stalini elu ja võitlus, Oktoobrirevolutsiooni, Kodusõja ja sotsialistliku ülesehitustöö aastad ning nõukogude rahva kangelaslik võitlus saksa fašistlike anastajate vastu — kõik see on leidnud meisterliku ja tõetruu kujutuse silmapaistvate nõukogude kunstnike Gerassimovi, Borodski, Jefanovi, Bogoradski jt. maalidel. Kustutatamatute muljetega lahkume siit.

Lenini poolt pärast Suure Oktoobrirevolutsiooni võitu öeldud sõnad „Varem kogu inimkond, kogu tema geenius lõi ainult selleks, et ühtede anda kõik tehnika ja kultuuri hüved ja teistelt võtta kõige vajalikum — haridus ja arenemine. Nüüd aga kõik tehnika jõud, kõik kultuuri saavutused saavad üldrahvalikuks omandiks“ on täitunud — vaba ja õnnelik nõukogude rahvas ehitab kommunistliku partei, seltsimees Stalini juhtimisel uut ühiskonda — kommunismi, uut õnnelikumat homset.

Rikastunud Moskva suurepärase muljetega asusime ka meie, üliõpilased, uue energiaga tööle, et ka omalt poolt panna kivi ke kommunistihoonesse.

VIIRVE EESMAA (T-III)

Grupp TPI üliõpilasi-ekskursante Moskva Gorki-nimelises kultuuri- ja puhkuseparkis.

U. Annuse foto